

Список використаної літератури:

1. Блумер Г. Коллективное поведение: Пер. с англ. // Американская социологическая мысль: Тексты. — М., 1994. — 278 с.
2. Грушин Б. А. Мнение о мире и мир мнений / Б. А. Грушин. — М. : Политиздат, 1967. — С. 64-67.
3. Шейнов В. П. Скрытое управление человеком: Психология манипулирования / В. П. Шейнов. — М. : АСТ, 2005. — 267 с.

ЛІТВІНЧУК І. С.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри журналістики

НЕБЕЗПЕЧНА ПРОДУКЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 227 КК УКРАЇНИ

У ст. 227 Кримінального кодексу України передбачає кримінальну відповідальність за умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції [1]. Н.В. Наумчук предметом злочину, передбаченого ст. 227 КК України, називає небезпечну продукцію, але приходить до висновків, що на законодавчому рівні він визначений досить недосконало, оскільки відсутня у першу чергу єдність термінології. На його думку, найбільш прийнятним для характеристики предмета злочину, передбаченого досліджуваною статтею, є визначення «продукції», що закріплене у Законі України «Про захист прав споживачів», оскільки охоплює будь-які товари, як харчові, так і нехарчові, а також роботи і послуги [2, с. 244-245]. Автор цілком слушно зауважує, що диспозиція статті хоч і є бланкетною, вона відсилає не до стандартів, норм, правил і технічних умов, а лише до нормативно-правових актів, що є дещо невдалим та потребує змін. Крім того, пропонується виключити з назви статті вказівку лише на ринок України, що зробить можливим застосовувати цю статтю до небезпечної продукції, призначеної на експорт.

Оскільки одним із елементів криміналістичної характеристики є предмет злочинного посягання, вважаємо за доцільне детальніше з'ясувати сутність поняття «небезпечна продукція» та встановити чи має недосконалість її законодавчого визначення негативний вплив на практику протидії злочинності та розслідування такого роду злочинів.

Під введенням у обіг небезпечної продукції (випуском на ринок) розуміють будь-яке платне або безоплатне постачання продукції для її розповсюдження, споживання (використання) на ринку України під

час здійснення господарської діяльності (для позначення цього законодавець вживає термін «перше надання продукції на ринку України»). Поняття «уведення в обіг» охоплює собою введення як тієї продукції, що виробляється в Україні, так й імпортованої. Небезпечну продукцію можна класифікувати за місцем її виготовлення – на території України та за її межами [3].

У загальному під поняттям «небезпечний» розуміють «той, що може заподіяти кому-небудь щось неприємне, якесь нещастя; той, що загрожує чієму-небудь життю, здоров'ю». Поняття «продукція» трактується як «сукупність продуктів (товарів), що випускаються окремим підприємством, певною галуззю промисловості, сільського господарства або всім народним господарством країни» [4, с. 747, 1152]. На практиці переважають випадки введення в обіг на ринку України саме небезпечної харчової продукції. Також можна зустріти класифікацію продукції на п'ять груп у залежності від того, яка угода СОТ застосовується, а саме: 1) сільськогосподарська, харчова та суміжна продукція; 2) фармацевтична продукція; 3) послуги; 4) продукція у вигляді нерухомого майна; 5) промислова продукція.

Продукцією, як зазначено у п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про загальну безпечність нехарчової продукції», вважається будь-яка речовина, препарат або інший товар, виготовлений у ході виробничого процесу. У загальному це поняття охоплює: 1) послуги та роботи; 2) харчові продукти, харчові добавки, ароматизатори, дієтичні добавки та допоміжні матеріали для переробки харчових продуктів; 3) продукти тваринного походження; 4) корми, кормові добавки та префікси; 5) живі рослини і тварини; 6) продукція людського, рослинного і тваринного походження, що безпосередньо використовується як репродуктивний матеріал, призначений для відтворення; 7) спирт, алкогольні напої та тютюн; 8) лікарські засоби та ветеринарні препарати; 9) наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги і прекурсори; 10) ядерні матеріали, спеціальні матеріали, що розщеплюються, інша продукція у сфері використання ядерної енергії; 11) вироби військового призначення; 12) об'єкти містобудування; 13) продукція, що була у вжитку, поставлена як предмет антикваріату або як продукція, що підлягає ремонту чи відновленню перед її використанням за умови, що постачальник надає інформацію особі, якій ця продукція постачається, про необхідність її ремонту чи відновлення [3].

Безпечна нехарчова продукція, відповідно до ст. 1 Закону України «Про загальну безпечність нехарчової продукції», – це будь-яка продукція, яка за звичайних умов або обґрунтовано передбачуваних умов використання (у тому числі щодо строку служби та за необхідності звернення в експлуатацію вимог стосовно встановлення і технічного обслуговування) не становить жодного ризику чи становить лише мінімальні ризики, зумовлені використанням такої продукції,

які вважаються прийнятними і не створюють загрози суспільним інтересам [3]. Безпечний харчовий продукт, відповідно до ст. 1 Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів», — це харчовий продукт, який не створює шкідливого впливу на здоров'я людини безпосередньо чи опосередковано за умов його виробництва та обігу з дотриманням вимог санітарних заходів та споживання (використання) за призначенням. [5]. Доказом безпечності продукції є її відповідність національним стандартам, що гармонізовані з відповідними європейськими стандартами. Такий перелік формується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері стандартизації, та оприлюднюється станом на 1 січня поточного року шляхом опублікування у засобах масової інформації. Тому небезпечна продукція — це продукція, що не відповідає вимогам (стандартам), які встановлені щодо неї законодавством.

Підсумовуючи викладене, можна сказати, що під небезпечною продукцією слід розуміти продукцію, що не відповідає вимогам, які встановлені законодавством, яке регулює стандарти, норми, правила і технічні умови щодо її виготовлення та зберігання. Класифікувати її з криміналістичної точки зору можна на декілька груп: 1) за місцем виготовлення небезпечної продукції (на Україні чи за її межами); 2) за наміром розповсюджувати небезпечну продукцію (на ринках України, за кордоном, транзит); 3) харчову та нехарчову.

Список використаної літератури:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Наумчук Н.В. Проблеми визначення предмету злочину, передбаченого статтею 227 КК України / Н.В. Наумчук // Право і суспільство. — 2014. — № 1—2. — С. 243—245.
3. Про загальну безпечність нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К.; Ірпінь: Перун, 2009. — 1736 с.
5. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>